

ФЛОРИЙ БАЦЕВИЧ

**ДУХОВНА
СИНЕРГЕТИКА
РІДНОЇ МОВИ**
Лінгвофілософські нариси

МОНОГРАФІЯ

КИЇВ
ВИДАВНИЧИЙ ЦЕНТР «АКАДЕМІЯ»
2009

ЗМІСТ

СИНЕРГЕТИКА РІДНОЇ МОВИ ЯК ВИЯВ ЛЮДСЬКОГО ДУХУ	3
НА ШЛЯХУ ДО ДУХОВНО-СИНЕРГЕТИЧНОГО РОЗУМІННЯ МОВИ	5
Символіко-енергетичне розуміння сутності мови українськими мислителями XI—XVI ст.	5
Філософія мови у східних слов'ян: дві парадигми розвитку	6
Символізм, динамізм і енергетизм слова	8
Специфіка давньоруської екзегетики	16
Символологія біблійного слова Г. Сковороди	20
Духовне та енергетичне розуміння сутності мови наприкінці XX — на початку XXI ст.	28
Синергетика на шляху до мови	38
Поняття «рідна мова» та його категоріальні ознаки	48
ДУХОВНА СУТНІСТЬ МОВИ В ЛІНГВОФІЛОСОФСЬКИХ, КУЛЬТУРНИХ І ОСВІТНІХ КОНЦЕПЦІЯХ XIX—XX СТ.	56
Мова як духовна сутність у концепції В. фон Гумбольдта	56
Основи лінгвофілософської концепції	56
Духовна природа мови. Мова як світобачення народу	60

Учення про творчий характер мови.	
Енергетейно-еволюційна концепція рідної мови	66
Духовно-енергетейна сутність мови в концепції О. Потебні	70
Динамічна природа мови і мислення	70
Божественно-людська природа мови	74
Мова і народність	82
Культуротвірна функція мови в концепціях неогумбольдтіанства	84
Загальна характеристика неогумбольдтіанства	84
Американське неогумбольдтіанство. Гіпотеза лінгвістичної відносності Е. Сепіра і Б.-Л. Ворфа	86
Європейське неогумбольдтіанство.	
Духовна сутність і закон рідної мови в концепції Й.-Л. Вайсгербера	93
Рідна мова в концепціях вітчизняних учених	99
Духовний, етно- і культуротвірний потенціал рідної мови в концепції І. Огієнка	99
Рідна мова в системі педагогічних поглядів К. Ушинського і В. Сухомлинського	106
Рідна мова в концепції М. Грушевського	115
Освіта рідною мовою в лінгвістичній концепції В. Сімовича	117
СИНЕРГЕТИЧНА Й АНТРОПОКОСМІЧНА ПРИРОДА МОВИ В ЛІНГВОФІЛОСОФСЬКИХ КОНЦЕПЦІЯХ ХХ СТ.	121
Витоки синергетичного розуміння сутності й природи мови	121
Джерела синергетичної концепції мови	122
Загальна характеристика концепції мови в теoантропокoсмізмі	124

Теоантропокосмічна сутність мови в концепціях російських релігійних філософів початку ХХ ст.	125
Лінгвофілософська концепція О. Лосева	125
Духовно-синергетична сутність мови в концепції П. Флоренського	129
Етичний символічний реалізм мови в концепції С. Булгакова	139
Сучасні енергетичні й теоантропокосмічні теорії мови	148
Енергетична теорія мови К. Кастанеди	148
Сучасні аспекти теоантропокосмічної та енергетичної теорій мови	162
ВИСНОВКИ	168
ЛІТЕРАТУРА	170
ІМЕННИЙ ПОКАЖЧИК	182